

<p>Nazwa projektu: Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Anna Łukaszewska-Trzeciakowska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Grzegorz Tobolczyk- Dyrektor Departamentu Ciepłownictwa</p>	<p>Data sporządzenia 16.01 2023 r.</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obserwowany wzrost cen energii jej nośników na rynkach światowych od 2022 r. jest wynikiem oddziaływania szeregu nakładających się na siebie czynników, głównie inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę oraz w mniejszym stopniu ożywienia gospodarczego po pandemii COVID-19. Działania rozpoczęte przez Federację Rosyjską wpłynęły negatywnie na wysokość i nieprzewidywalność cen gazu, a następnie również innych surowców. Dodatkowo ożywienie gospodarcze skutkujące zwiększeniem się popytu na wszystkie paliwa wywołało presję na ich ceny. Trwająca przebudowa źródeł i kierunków dostaw węglowodorów i paliw powoduje dodatkową presję wynikającą z kosztów dostosowania się przedsiębiorców do nowej sytuacji. Presja ta jest potęgowana przez wysokie koszty uprawnień do emisji oraz koszty importu paliw z nowych kierunków.

Skutkiem tego ceny energii cieplnej dla obywateli wzrosły do poziomów wyższych niż dotychczas zakładano, wpływając jednocześnie na obciążenie finansowe obywateli RP. Nie bez znaczenia jest fakt, iż ta wyjątkowa sytuacja przedłuża się, a wpływ na ceny energii był odsunięty w czasie ze względu np. na posiadane kontrakty długoterminowe. Powyższe doprowadza do sytuacji, kiedy w szczycie sezonu grzewczego obywatele otrzymują rachunki zawierające nowe, podwyższone ceny za dostawę ciepła.

Przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła wykazują dużą wrażliwość końcowych cen produktu na zmiany kosztu paliwa. Przy wysokich cenach paliw uwzględniono około 70% udział kosztu paliwa w kosztach wytwarzania ciepła ogółem. Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo energetyczne”, koszt paliw służących do wytwarzania ciepła powinien zostać uwzględniony w kosztach uzasadnionych w procesie taryfowania. Przenoszenie pełnych kosztów zakupu paliwa powoduje wzrost opłat ponoszonych przez odbiorców ciepła, który przenosi się w czynszu na mieszkańców budynków wielorodzinnych. Szczególnie trudna sytuacja występuje w przypadku ciepłowni opalanych paliwem gazowym. Każdy wzrost ceny paliw, nie bez znaczenia jest również dla kosztów dostarczenia ciepła – w zakresie usług przesyłowych. Ich udział w całkowitych rachunkach za ciepło w większości nie zwiększył się, jednak jednostkowe ceny usług przesyłowych znacznie wzrosły, w szczególności ze względu na wzrost kosztów strat przesyłowych. Dotychczasowe rozwiązania dedykowane wsparciu odbiorców ciepła systemowego nie obejmowały tych usług, a jedynie skupiały się na kosztach wytwarzania ciepła. Założenie to miało podstawy we wspomnianym powyżej wysokim udziale procentowym kosztów paliw w wytwarzaniu ciepła. Sytuacja geopolityczna doprowadziła więc do sytuacji, w której ceny paliw służących do wytwarzania ciepła wyraźnie wzrosły, niemal bezpośrednio przenosząc obciążenia na odbiorców ciepła. Jednak biorąc pod uwagę, że istnieje korelacja pomiędzy kosztami wytwarzania ciepła, a kosztami jego dostawy, w związku z istotnymi wzrostami jednostkowych kosztów tych usług, wydaje się niezbędne objęciem systemem wsparcia całkowitych kosztów dostawy ciepła do odbiorców.

Opisane powyżej czynniki mają wpływ nie tylko na sektor energetyczny i ciepłowniczy, ale także bezpośrednio na obywateli, skutkując koniecznością ponoszenia wyższych wydatków związanych z rosnącymi cenami źródeł ciepła w nadchodzącym sezonie grzewczym. Odbiorcy ciepła z sektora użyteczności publicznej (szpitale, żłobki, przedszkola, szkoły, domy pomocy społecznej itp.) są także odbiorcami, na których oddziałuje podwyższenie opłat za dostarczone przez przedsiębiorstwa energetyczne ciepło. W celu przeciwdziałania tej sytuacji, konieczne jest wdrożenie mechanizmów zapobiegających skokowym wzrostom opłat za dostarczone ciepło do odbiorców.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw ma na celu zapewnienie wsparcia dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej przez zmniejszenie opłat wynikających z wzrostu cen paliw, co przekłada się na średnie ceny wytwarzania

oraz dostarczania ciepła. Przez takie działanie nastąpi zmniejszenie wysokości ponoszonych przez tych odbiorców opłat dotyczących dostawy ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej wynikających ze wzrostu cen paliw, w tym także tych przenoszonych w czynszach na gospodarstwa domowe, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe i inne podmioty, które na mocy ustawy, umowy lub innego tytułu prawnego są uprawnione lub zobowiązane do zapewnienia dostaw ciepła do lokali mieszkalnych na potrzeby zużycia przez gospodarstwa domowe albo w lokalach podmiotów, w zakresie, w jakim zużywają ciepło na potrzeby odbiorców uprawnionych.

Wprowadzenie proponowanych przepisów pozwoli na zmniejszenie obciążeń finansowych związanych z opłatami za ciepło ponoszonymi przez gospodarstwa domowe lub instytucje użyteczności publicznej. Tym samym rozwiązanie to zapewni bezpieczeństwo energetyczne dostaw ciepła, bowiem zmniejsza ryzyko wystąpienia zjawiska zatorów płatniczych w przypadku nadmiernego obciążenia odbiorców rachunkami za dostarczone ciepło. Należy brać również pod uwagę, że przedmiotowe rozwiązanie dawać będzie impuls antyinflacyjny, wpływając na ograniczenie jej wzrostu, lub jej obniżenie.

Dodatkowo ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1, 202, 1692 i 2687), w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127, z późn. zm.), w ustawie z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2243, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687). Proponowane zmiany wprowadzają szereg doprecyzowań oraz zmian w rozwiązaniach, które mają usprawnić funkcjonowanie już istniejących mechanizmów. Mają one na celu wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych oraz są rezultatem doświadczeń wynikających ze stosowania tych ustaw.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Maksymalna cena dostawy ciepła

Projektowana regulacja ma na celu zapewnienie wsparcia dla gospodarstw domowych oraz podmiotów użyteczności publicznej przez pokrycie części należności odbiorców ciepła wobec przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność niekoncesjonowaną i koncesjonowaną w zakresie sprzedaży ciepła wynikających ze wzrostu kosztów ogrzewania przez wyrównanie, w celu ograniczenia wzrostu opłat za ciepło na określonym poziomie. Dzięki zaprojektowanemu mechanizmowi wsparcia, jeżeli nastąpi wzrost cen dostawy ciepła większy niż 40% w stosunku do cen obowiązujących na dzień 30 września 2022 r., przedsiębiorstwa energetyczne otrzymają wyrównanie, tak aby odbiorca zawierający się w katalogu podmiotów uprawnionych nie został obciążony nadmiernymi kosztami ciepła. W ten sposób wzrost cen ciepła dla odbiorców na cele mieszkaniowe i użyteczności publicznej ulegnie ograniczeniu do ustalonego poziomu, który będzie zależny od historycznych cen dostawy ciepła. Maksymalną cenę ciepła obwarowano również limitem wynikającym ze średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą, tak aby nie doszło do nadmiernych wzrostów cen ciepła w tych lokalizacjach, w których podwyżki cen ciepła zaszły przed datą 30 września 2022 r. W takim przypadku w rozliczeniach z odbiorcami przedsiębiorstwo ciepłownicze zobowiązane będzie wykorzystywać cenę najkorzystniejszą dla odbiorcy.

Maksymalna cena dostawy ciepła ma obejmować wszystkie składniki kosztowe dostawy ciepła, występujące w danym systemie ciepłowniczym:

- 1) cenę za zamówioną moc cieplną – wyrażone w złotych za MW;
- 2) cenę ciepła – wyrażone w złotych za GJ;
- 3) cenę nośnika ciepła - wody dostarczonej do napełniania i uzupełniania jej ubytków w instalacjach odbiorczych lub niezwróconych skroplin – wyrażone odpowiednio w złotych za metr sześcienny lub za tonę;
- 4) stawkę opłat stałych za usługi przesyłowe – wyrażone w złotych za MW zamówionej mocy cieplnej;
- 5) stawkę opłat zmiennych za usługi przesyłowe – wyrażone w złotych za GJ.

Maksymalna cena dostawy ciepła przyjmuje wartość nie wyższą niż 140% ceny dostawy ciepła stosowanej w danym systemie ciepłowniczym w dniu 30 września 2022 r. Cena ta obejmować będzie więc składniki kosztowe w zakresie wytwarzania oraz przesyłania ciepła – wpływające na rachunek odbiorcy końcowego.

Prezes URE obliczy i opublikuje w terminie do 10 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy maksymalną cenę dostawy ciepła przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję i wykonujących działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży ciepła zawierających maksymalną cenę dostawy ciepła. Przedsiębiorstwa energetyczne nie posiadające koncesji samodzielnie dokonują ustalenia maksymalnej ceny dostawy ciepła.

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce siedziby podmiotu uprawnionego – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego, które nie wymaga uzyskania koncesji lub zwolnione jest z obowiązku przedkładania

taryf do zatwierdzania Prezesowi URE – zobowiązany zostanie, na etapie weryfikacji wniosku o wypłatę wyrównania, do zweryfikowania maksymalnej ceny dostawy ciepła skalkulowanej przez przedsiębiorstwo ciepłownicze.

Wartości te pozwolą na ustalenie wysokości wyrównania dla sprzedawców ciepła.

W przypadku gdy maksymalna cena dostawy ciepła ustalona jako 140% ceny dostawy ciepła stosowanej w danym systemie ciepłowniczym w dniu 30 września 2022 r., a w danym systemie ciepłowniczym pracują różne jednostki wytwórcze, maksymalna cena dostawy ciepła będzie wyznaczona zgodnie z algorytmem zawartym w taryfie dystrybutora ciepła.

Projekt ustawy wprowadza maksymalną cenę dostawy ciepła do stosowania przez przedsiębiorstwo energetyczne dla części odbiorców wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. poz. 1967, z późn. zm.) z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe i użyteczności publicznej po spełnieniu warunków określonych w ustawie. Wyrównanie, które zabezpieczy planowane przychody sprzedawców ciepła, pozwoli na ograniczenie wzrostu ceny ciepła dla wskazanych odbiorców, pomimo rosnących kosztów przedsiębiorstw energetycznych wytwarzających i przesyłających ciepło, w związku z sytuacją na rynku surowców energetycznych. Projektowane działanie jest niezbędne zarówno ze względu na ograniczenia negatywnych skutków społecznych w tym ubóstwa energetycznego, spowodowanych wzrostem cen ciepła, jak i ze względu na utrzymanie płynności finansowej przedsiębiorstw energetycznych, która mogłaby być zagrożona w przypadku nadmiernych obciążeń finansowych dotyczących gospodarstwa domowe.

Projektowana regulacja uwzględniac będzie również zabezpieczenie przed możliwością uzyskania podwójnego wsparcia w zakresie obniżenia kosztów ogrzewania.

Przewidziano również obowiązki w zakresie składania dokumentów i oświadczeń dla uczestników mechanizmu wsparcia - to jest przedsiębiorstw zajmujących się bezpośrednią sprzedażą wytworzonego ciepła lub przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą polegającą na obrocie ciepłem.

Wyrównanie jest wypłacane miesięcznie na wniosek podmiotu uprawnionego przez:

- 1) Zarządcę Rozliczeń S.A. – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego koncesję i wykonującego działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży ciepła;
- 2) wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce siedziby podmiotu uprawnionego – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego, które nie wymaga uzyskania koncesji lub zwolnione jest z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzania Prezesowi URE.

Wyrównanie przysługuje również sprzedawcom ciepła, którzy w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 stycznia 2023 r., w danym systemie ciepłowniczym, w rozliczeniach z odbiorcami, stosowali cenę dostawy ciepła wyższą od maksymalnej ceny dostawy ciepła. Ma to na celu ochronę podmiotów uprawnionych, których podwyżki ceny dostawy ciepła w tym okresie były wyższe niż 40%. Sprzedawca ciepła będzie zobowiązany do uwzględnienia wyrównania w rozliczeniach z odbiorcami i korekty tych rozliczeń.

Ponadto w związku z rozbieżnościami interpretacyjnymi występującymi w mechanizmie średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą dotyczącymi art. 3 ust. 5 ustawy, wprowadzono rozwiązanie zapewniające ochronę odbiorców w gospodarstwach domowych oraz podmiotów wrażliwych, do których zastosowana była średnia cena wytwarzania ciepła z rekompensatą. Rozwiązanie daje narzędzie do zachowania uprawnienia odbiorców uprawnionych do korzystania ze średnich cen wytwarzania ciepła z rekompensatą.

W związku z powyższym, w przypadku gdy w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 stycznia 2023 r. średnia cena wytwarzania ciepła, obliczona przez sprzedawcę ciepła nie przekroczyła w danym systemie ciepłowniczym średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą, i w odniesieniu do źródła ciepła w tym systemie w tym okresie, została zastosowana w rozliczeniach z odbiorcami, średnia cena wytwarzania ciepła z rekompensatą, w rozliczeniu z wytwórcą, który wytwarzał ciepło w tym źródle, przysługuje rekompensata.

W związku z faktem, iż podwyżki dla obywateli RP za dostawy ciepła wynikają ze wzrostów cen zarówno wytwarzania jak i przesyłania ciepła, a dotychczasowe wsparcie oparte o rekompensaty do cen wytwarzania ciepła okazały się nie wystarczające, ze względu na dotychczasowe wzrosty cen paliw i energii, celów projektu nie można osiągnąć w sposób inny niż z wykorzystaniem projektowanego systemu wyrównań z uwzględnieniem maksymalnej ceny dostawy ciepła, która obejmuje wszystkie składniki cenotwórcze wpływające na rachunki odbiorców za sprzedaż ciepła.

Zmiana w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, 1723, 2127, 2243, 2370 i 2687), dotycząca art. 9h3 ust. 5 i 6 ma na celu doprecyzowania przepisów dotyczących przyznawania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki certyfikatów zgodnie z procedurą określoną w art. 3a rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005.

Zmiana w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1, 202, 1692 i 2687) ma na celu uelastyczenie mechanizmu wypłaty dodatku tak, aby możliwe było wypłacenie wniosków o dodatek osłonowy

w 2023 r.

Zmiana doprecyzowująca w art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127, z późn. zm.) pozwoli na właściwe obliczenie wysokości rekompensat dla sprzedawców zwolnionych z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia przez Prezesa URE zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, z tytułu stosowania cen maksymalnych wobec odbiorców uprawnionych.

Zmiana doprecyzowująca w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243, z późn. zm.), polegająca na zobowiązaniu dotychczasowego sprzedawcy do dostarczenia kopii oświadczenia odbiorcy uprawnionego do OSD, w sytuacji gdy nie ma on informacji, kim jest nowy sprzedawca energii elektrycznej, pozwoli odbiorcom energii elektrycznej na ciągłość ochrony w zakresie rozliczeń po cenie maksymalnej. Ponadto, zmiana w art. 8 ust. 19 i 20 ustawy, poprzez rezygnację z naliczania ujemnej rekompensaty wobec sprzedawcy w sytuacji, gdy dostarcza on odbiorcy energię po cenie niższej niż maksymalna, pozwoli na zmniejszenie obciążeń finansowych spółek obrotu z tytułu stosowania wobec odbiorców uprawnionych ceny maksymalnej, w związku z jednoczesnym obowiązkiem dokonania przez te podmioty odpisu na rachunek Funduszu Wyплаты Różnicy Ceny. Dodatkowo, nowelizacja art. 43 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy, dotyczy zmiany reguły wydatkowej w zakresie maksymalnego łącznego limitu wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i polega na przesunięciu niewykorzystanych środków na wypłatę rekompensat z roku 2022 na rok 2023 celem zapewnienia finansowania funkcjonowania mechanizmu rekompensat dla spółek obrotu w roku 2023.

Zmiana polegająca na wprowadzeniu w art. 21 ust. 3 ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych w zakresie przekazywania odpisu na Fundusz, w sytuacji kiedy przedsiębiorstwo energetyczne jednocześnie wykonuje działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i obrotu energią elektryczną – w takim przypadku kwoty przekazywane są odrębnie dla każdej z działalności.

Zmiana polegająca na dodaniu art. 22b, ma na celu doprecyzowanie zakresu podmiotów wyłączonych z obowiązku przekazywania odpisu na Fundusz, kiedy są częścią grupy kapitałowej. Obecne brzmienie przepisów budzi wątpliwości interpretacyjne, ponieważ nie było jasne czy wytwórcy skupieni w ramach jednej grupy kapitałowej również podlegają obowiązkowi przekazywania odpisu na Fundusz. Zaproponowana poprawka precyzuje, że spełnienie przesłanek wynikających z art. 22 pkt 1 lub art. 22a weryfikuje się biorąc pod uwagę wszystkie jednostki wytwórcze posiadane przez grupę kapitałową.

Zmiana art. 23 w ust. 2a oraz dodanie ust. 2b ma na celu wprowadzenie odrębnego sposobu obliczania odpisu na Fundusz dla odbiorców przemysłowych umieszczonych w wykazie publikowanych przez Prezesa URE. Celem wprowadzenia odrębnego sposobu obliczania odpisu na Fundusz dla tych podmiotów jest ograniczenie wpływu regulacji na te podmioty, dla których działalność w zakresie obrotu energią elektryczną stanowi działalnością poboczną. Służy ona zabezpieczeniu odsprzedawania nadwyżek energii związanych z postojami czy przerwami produkcyjnymi oraz dostaw dla odbiorców korzystających z sieci elektroenergetycznych odbiorcy przemysłowego. Obejmowanie tej grupy podmiotów obowiązkiem przekazywania odpisów na Fundusz stanowiłoby nieproporcjonalne obciążenie podmiotów, które są i tak znacząco dotknięte konsekwencjami skokowych wzrostów cen energii elektrycznej. Dlatego wolumen równy 30% zakupionej energii elektrycznej, która podlegałaby sprzedaży, zostałby zwolniony z obowiązku odpisu na Fundusz.

Zmiana w art. 24 ust. 4 jest związana z koniecznością dostosowania terminu przekazywania środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID do terminu przekazania przez podmioty zobowiązane odpisu na Fundusz ustalonego na 10 dzień roboczy. Tym samym konieczne było ustalenie 15 dnia roboczego jako terminu, w którym zarządca rozliczeń zobowiązany jest przekazać środki z Funduszu Wyплаты Różnicy Ceny na Fundusz Przeciwdziałania COVID.

Zmiana wprowadzająca do art. 25 ust. 1a jest konsekwencją wprowadzenia zmiany w zakresie przekazywania odrębnie kwot odpisu na Fundusz w sytuacji kiedy przedsiębiorstwo energetyczne jednocześnie wykonuje działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i obrotu energią elektryczną – w związku z tym w takich sytuacjach sprawozdania również należy składać oddzielnie dla każdej z kwot. Dodatkowo wprowadzono zmianę w ust. 2 w pkt 7, gdzie dodając lit. e rozszerzono zakres informacji przekazywanych w sprawozdaniu o wolumen zakupionej energii elektrycznej niezbędny do obliczenia odpisu na Fundusz dla odbiorców przemysłowych.

Celem zmiany art. 43 ust. 2 pkt 1 i 2 jest zwiększenie limitu wydatków w 2023 r. o kwotę szacowanej zaliczki na wypłatę rekompensat dla spółek obrotu za styczeń 2023 r. Konieczność dokonania takiej zmiany wynika z brzmienia art. 9 ust. 3 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym wnioski o wypłaty zaliczek za styczeń 2023 r. podmioty uprawnione składają w terminie od 2 do 9 stycznia 2023 r. Nie było zatem możliwe dokładne zaplanowanie i przeznaczenie środków na wypłaty tych zaliczek w roku 2022 r. Jednocześnie, o taką samą kwotę zmniejsza się limit wydatków w roku 2022 r., celem dostosowania ustawowej wysokości wydatków do wysokości wydatków faktycznie poniesionych w roku 2022 r. Dlatego też należy podkreślić, że zmiana nie spowoduje zwiększenia wydatków, a jedynie przesunięcie w czasie ich wykorzystanie.

Celem zmian w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687), wskazanych w pkt 1-2 jest umożliwienie precyzyjnego określenia ilości paliw gazowych zużytych na potrzeby gospodarstwa domowego, celem określenia przysługującej temu

gospodarstwu domowemu rekompensaty podatku VAT.

Zmiana wskazana w pkt 3, dotycząca przepisów art. 22 umożliwi gminom realizację refundacji podatku VAT, bez konieczności estymacji zapotrzebowania na środki w 2024 r., w styczniu 2024 r. i umożliwi wnioskowanie o te środki w trybie miesięcznym przez cały okres w którym spodziewana jest wypłata refundacji podatku VAT. Proponowane zmiany w art. 22 zmieniają również ostateczny termin przekazania niewykorzystanych środków.

Zmiana wskazana w pkt 5 ma charakter doprecyzowujący, gdyż art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, do którego odsyła zmieniany przepis, dotyczy dodatku elektrycznego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozwiązanie ma charakter innowacyjny i dostosowane jest do krajowej specyfiki, gdzie z powodzeniem funkcjonują już inne mechanizmy wsparcia w związku z sytuacją na rynku energii, w szczególności skierowane do odbiorców wrażliwych. Przykładami w tym zakresie są: ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 22 lipca 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1692 z późn. zm.).

Można natomiast wskazać rozwiązania stosowane w zakresie narzędzi na rzecz niwelowania skutków gwałtownych wzrostów cen energii oraz wsparcia odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

- **Hiszpania:**

Hiszpania wprowadziła dopłatę opałową w formie czeków dla najuboższych (czek opałowy). Jego wypłacanie rozpoczęło się w grudniu 2021 r. Średnia wartość czeku opałowego wynosi ok. 90 euro na miesiąc, jednak w przypadku najbiedniejszych rodzin jego wysokość może dojść do 124 euro. Wartość dopłaty jest uzależniona od zamożności rodziny i liczby osób mieszkających w gospodarstwie domowym, a także od średnich temperatur powietrza w poszczególnych regionach kraju.

- **Grecja:**

Rząd Grecji wprowadził subsydia wynoszące 30 € na MWh, ale tylko za pierwsze 300 kWh zużyte comiesięcznie przez dane gospodarstwo. Oznacza to ok. 9€ dopłaty do miesięcznego rachunku za samą energię. Łącznie koszt dopłat wyniesie co najmniej 150 mln € i zostaną one sfinansowane ze specjalnego funduszu na transformację, na który trafiają wpływy ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂. Dodatkowo największa firma energetyczna PCC, w 51% państwowa, ma rozszerzyć politykę rabatową, tak aby rabaty wraz z państwowym wsparciem w pełni zrównoważyły podwyżki gospodarstwom domowym zużywającym miesięcznie do 600 kWh.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Obywatele w gospodarstwach domowych zakupujących ciepło z sieci oraz korzystający z usług podmiotów użyteczności publicznej zakupujących ciepło z sieci	ok. 15 mln obywateli (5,4 mln gospodarstw domowych)	Oszacowanie własne na podstawie danych z GUS	Beneficjenci obniżenia cen ciepła.
Wojewodowie	16	Rejestr TERYT – Główny Urząd Statystyczny	Zadania związane z udzielaniem dotacji gminom na wypłatę wyrównań
Gminy	2477	Rejestr TERYT – Główny Urząd Statystyczny	Weryfikacja wniosków, wypłata wyrównań,
Przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające ciepło	ok. 1100 przedsiębiorstw	Oszacowanie własne na podstawie danych URE oraz danych własnych	Zobowiązanie do ustalenia maksymalnych cen dostawy ciepła, ich stosowania oraz uprawnienie do uzyskania wyrównania. Rozwiązanie będzie neutralne ekonomicznie dla przedsiębiorstw, gdyż te będą pełniły funkcję pośredniczącą w transferze korzyści ekonomicznej.

Źródła finansowania	Zgodnie z art. 50 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 i 1236), w projekcie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw przewidziany został maksymalny limit wydatków z budżetu państwa na istniejący system wsparcia dostaw ciepła. Środki przeznaczone na wypłatę rekompensat dla wytwórców ciepła pochodzą będą z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.). Niniejsza ustawa uwzględnia możliwość skorzystania z ww. środków na cele wypłaty wyrównań wprowadzanych projektowaną regulacją. W wyniku analizy dotychczasowego funkcjonowania systemu rekompensat dla wytwórców ciepła, uwzględniając rozszerzenie systemu wsparcia oraz wydłużenie czasu jego funkcjonowania, zwiększono budżet przeznaczony na dopłaty do ciepła systemowego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Jednocześnie należy wskazać, że zmiany w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, mające na celu zwiększenie elastyczności mechanizmu wypłacania dodatku elektrycznego, a także zmiany w art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku, obejmują jedynie przesunięcie środków finansowych w czasie, a tym samym nie będą skutkowały wzrostem wydatków.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mld zł, ceny stałe z 2023 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	4,5	0	0	0	0	0	4,5
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Konieczność ustalania przez sprzedawców ciepła najbardziej korzystnego poziomu cen ciepła dla odbiorców na potrzeby gospodarstw domowych i potrzeby użyteczności publicznej.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Konieczność ustalania przez sprzedawców ciepła najbardziej korzystnego poziomu cen ciepła dla odbiorców na potrzeby gospodarstw domowych i potrzeby użyteczności publicznej.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na obywateli, rodzinę, oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze, przez obniżenie cen ciepła spowodowane wprowadzeniem ceny dostawy ciepła z wyrównaniem, wspierając budżety najbardziej potrzebujących i odczuwających skutki inflacji obywateli.						
	(dodaj/usuń)	-						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	-						
	(dodaj/usuń)	-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Komentarz: Wprowadzone rozwiązania związane są nowymi zadaniami opisanymi w pkt 2 dla obywateli, przedsiębiorstw energetycznych, Prezesa URE, Zarządcy Rozliczeń SA oraz wojewodów i gmin.</p>	
<p>9. Wpływ na rynek pracy</p>	
<p>Brak przewidywanego wpływu na rynek pracy.</p>	
<p>10. Wpływ na pozostałe obszary</p>	
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Za sprawą proponowanych uregulowań zmieni się sytuacja odbiorców końcowych ciepła. Aby przeciwdziałać negatywnej sytuacji dotyczącej wzrostu kosztów zakupu ciepła, konieczne jest wdrożenie zaproponowanego mechanizmu wsparcia obywateli w zakresie kosztów zakupu ciepła, zapewniając jednocześnie ciągłość dostaw ciepła i zwiększając ich poczucie bezpieczeństwa energetycznego.</p>
<p>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</p>	
<p>Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lutego 2023 r., z wyjątkiem niektórych przepisów, które wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (art. 1 pkt 10, art. 2-4, art. 5 pkt 1 i 8, art. 6-10, art. 11 ust. 4 i art. 12) albo pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia (art. 5 pkt 2-7). Takie rozwiązanie wynika z konieczności natychmiastowego umożliwienia zastosowania proponowanych rozwiązań ze względu na uzasadnioną potrzebę łagodzenia skutków trwającego obecnie kryzysu energetycznego i gwałtownego wzrostu cen energii i surowców ponoszonych przez użytkowników ciepła systemowego i odbiorców w gospodarstwach domowych. Proponowane skrócenie vacatio legis nie narusza więc w tym przypadku zasady demokratycznego państwa prawa, określonej w art. 2 Konstytucji. W ocenie projektodawcy zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa nie narusza niezwłoczne wprowadzanie takich regulacji, które pozwalają na stosowanie działań osłonowych przed rosnącymi cenami ciepła przenoszonymi na opłaty za ciepło i odciążających gospodarstwa domowe i podmioty użyteczności publicznej.</p> <p>Przepisy zmieniające ustawę z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku w zakresie przepisów dotyczących odpisu na Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny, tj. art. 5 pkt 3-7, wejdą w życie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia</p>	
<p>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</p>	
<p>Ewaluacja projektu, zgodnie z art. 5 ust. 4 projektu nastąpi poprzez przedstawienie przez wojewodów ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zbiorczych rozliczeń dotacji do dnia 31 marca 2024 r.</p>	
<p>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</p>	
<p>-</p>	